

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Bf.II.340/2021/5.sz.

A Debreceni Ítéltábla, mint másodfokú bíróság Debrecenben, a 2021. szeptember 27. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta és kihirdette a következő

ítéletet:

A választás rendje elleni büntett és más bűncselekmény miatt ... ellen indított büntetőügyben a Debreceni Törvényszék 2021. június 14. napján kihirdetett 24.B.112/2021/15. számú ítéletét megváltoztatja a következők szerint. A vádlott terhére megállapított bűncselekmény minősítése helyesen 2 rendbeli választás rendje elleni büntett (Btk.350.§ (1) bekezdés e) pont). A büntetést halmazati büntetésként tekinti kiszabottnak.

Egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyja.

A másodfokú ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] Az elsőfokú bíróság vádlottat választás rendje elleni büntett [Btk. 350. § (1) bekezdés e) pont] miatt, mint visszaesőt 1 év 10 hónap szabadságvesztés büntetésre ítélte, melynek végrehajtását 2 évi próbaidőre felfüggesztette. A szabadságvesztés büntetés-végrehajtási fokozatát börtönben határozta meg. Megállapította, hogy a felfüggesztett szabadságvesztés büntetés próbaideje alatt a vádlott pártfogó felügyelet alatt áll. Kimondta, hogy vádlott a kiszabott szabadságvesztés büntetés utólagos végrehajtása esetén annak háromnegyed részének, de legkevesebb 3 hónapnak a kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra.

[2] Az ítéletet az ügyész tudomásul vette, míg az ítélet kihirdetését követően a vádlott a fellebbezés irányának megjelölése nélkül jelentett be fellebbezést, a védő az "ítélet valamennyi rendelkezésével szemben, teljes körű felülbírálat érdekében, elsősorban felmentés végett " fellebbezett.

[3] A védő fellebbezését a 2021. szeptember 12 napján kelt beadványában a következőkkel indokolta:

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság törvénysértő módon fogadta el a tényállás megállapításánál és tanúk vallomásait, mivel a tanúk önmagukra nézve is terhelő vallomást tettek, és a nyomozó hatóság vallomástételük közben ismételten nem figyelmeztette őket arra, hogy nem kötelesek saját magukat bűncselekmény elkövetésével vádolni. Ezenkívül részletesen elemezte ... tanú vallomásait, mely alapján a tanú nem szavahihető. Nem vette figyelembe azt se az elsőfokú ítélet, hogy ... tanú még a nyomozás során, a szembesítés alkalmával a vádlottra tett terhelő vallomását visszavonta. Sérelmezte tanú

bíróság általi kihallgatásának elmaradását. Az ítélet [19] pontjában írott megállapítások megalapozatlanok, a bizonyítékok között fellelhető hangfelvételekből nem lehet levonni azt a következtetést, hogy vádlott más személyeket is igyekezett felkérni arra, hogy ... szavazzanak ellenszolgáltatásért cserébe. Mindezek alapján a bűncselekmény elkövetése kétséget kizáró módon nem bizonyítható, ezért indítványozta ... vádlott felmentését.

[4] A védő a másodfokú eljárás során megtartott nyilvános ülésen a fenti indítványát fenntartotta.

[5] Debreceni Fellebbviteli Főügyészség a Bf.186/2021/2. számú átiratában a védelmi fellebbezéseket alaptalannak tartotta, és az ügyben a következő észrevételeket tette:

Az elsőfokú bíróság az eljárási hibáktól mentesen lefolytatott tárgyalás eredményeként megalapozott tényállást állapított meg. Indokolási kötelezettségének is eleget tett. A törvényszék a szükséges és lehetséges körben beszerezte a bizonyítékokat, azokat okszerűen vetette össze egymással és kifogástalanul értékelte a tényállás megállapítása során. Meggyőző indokát adta annak, hogy a vádlott bűncselekmény elkövetését tagadó védekezésével szemben az ítéletet miért döntően a kihallgatott tanúk – így ..., – nyomozás során tett -, és vallomásaira, valamint az ezt megerősítő bizonyítéokra, így a, és által készített hangfelvételeken elhangzottakra alapozta. A cselekmény során közvetlenül érintett és tanúk nyomozás során történt kihallgatására a Be. 176. § (1) bekezdés a), b), c) és d) pontjaiban írt tanúzási figyelmeztetésnek megfelelően került sor. tanú törvényes figyelmeztetése, kioktatása megtörtént a törvényszék előtti eljárásban is.

[6] tanúnak a nyomozás során 2020. június 17. napján tett az a nyilatkozata, hogy mentességi jogával kíván élni, nem a jelen ügyre, hanem az eljáró nyomozó figyelmeztetéséből kitűnően az igazságszolgáltatás elleni (Btk. 268. § (1) bekezdés b) pontja) bűncselekményre (nyomozati irat 207. oldal) vonatkozik. Tanúvallomásuk felhasználására törvényesen került sor. Törvényes az érintett hangfelvételek bizonyítékként történő felhasználása is.

[7] A megalapozott ítéleti tényállásból okszerűen következtetett a törvényszék vádlott bűnösségére. Cselekménye jogi minősítése a rendbeliség tekintetében helyesbítésre szorul. A cselekménye jogi minősítése körében a [23] második mondatában kifejtett azon jogi indokolása helytálló, miszerint „A bűncselekmény mindig annyi rendbeli, ahány egyéni jelölt esetében eltérítik vagy meghamisítják a választói akaratot.” (BH.2017.109.) A kialakult bírói gyakorlat szerint ugyanis a bűncselekményt jelöltenként kell megállapítani, mert az elkövetési magatartás is a jelölthöz kötődik. Jelen ügyben kettő jelölt érintett a tényállásoknál. Az I/A. pontban és az I/B. pontban polgármester-jelölt, míg az I/A. pontban képviselő-jelölt is. A fentiek alapján a cselekmény minősítése helyesen: 2 rendbeli választás elleni büntett.

[8] A büntetés kiszabása körében irányadó alanyi és tárgyi bűnösségi körülményeket az elsőfokú bíróság helyesen vette számba, és súlyuknak megfelelően értékelte. A kiszabott büntetés – a halmazati szabályok szerint is – megfelel a bünteteskiszabási elveknek. Az ítélet egyéb rendelkezései törvényesek.

[9] Mindezekre figyelemmel indítványozta, hogy a Debreceni Ítéltábla a Debreceni Törvényszék 24.B.112/2021/15. számú ítéletét a Be. 599. § (1) bekezdése szerinti nyilvános ülésen a Be. 606. § (1) bekezdése alapján akként változtassa meg, hogy állapítsa meg, hogy a cselekmény 2 rendbelinek minősül, a kiszabott büntetés pedig halmazati büntetés. Egyebekben az elsőfokú ítéletet hagyja helyben.

[10] Az ügyészség képviselője a fenti indítványát a másodfokú eljárás során megtartott nyilvános ülésen fenntartotta.

[11] A Debreceni Ítéltábla a védelmi fellebbezések folytán az elsőfokú bíróság ítéletét, illetve az azt megelőző eljárást a Be. 599. §-a szerinti nyilvános ülésen bírálta felül.

[12] A védelmi fellebbezés terjedelme miatt a korlátozott felülbírálat szabályai jelen ügyben nem voltak alkalmazhatók, a felülbírálat így teljes körű volt a Be. 590. § (1) bekezdése szerint. Ez kiterjedt az eljárási szabályok megtartására, a bizonyítás törvényességére, a tényállás megalapozottságának vizsgálatára, a bűnösségre vont következtetés és a minősítés helyességére, továbbá a kiszabott büntetés törvényességére is. Emellett vizsgálta az ítéltábla azt is, hogy az elsőfokú bíróság ítéletének indokolása megfelel-e a törvényi előírásoknak [Be. 590. § (2) bekezdés].

[13] Az eljárási szabályok felülvizsgálata körében elsődlegesen azt állapította meg az ítéltábla, hogy olyan abszolút jellegű perjogi hiba, amely az ítélet szükségképpen hatályon kívül helyezését eredményezné nem történt. Ilyenre a védelem sem hivatkozott. Ugyanakkor a védelmi álláspont szerint törvénysértő módon került sor és tanúk vallomásainak felhasználására, mivel a nyomozó hatóság a kihallgatásuk közben az önvád tilalmára ismételtelen elmulasztotta figyelmeztetni a tanúkat.

[14] Fontos megjegyezni azt, hogy az eljárási szabályok vizsgálatánál a bírói szakban elkövetett esetleges szabálysértéseknek van kiemelt jelentősége, míg a nyomozás során megvalósult szabálysértések legfeljebb ahhoz vezethetnek, hogy valamely bizonyítékot ki kell rekeszteni a bizonyítékok köréből. Az eljárás során a védelem részéről ilyen, a nyomozás során megvalósult eljárási szabálysértésre történt hivatkozás a tanúk vallomása kapcsán. Ez azonban az alábbiak miatt nem eredményezi e vallomások kirekesztését a bizonyítékok köréből.

[15] A nyomozó hatóság és tanúkat a választás rendje elleni büntett gyanúja miatt ismeretlen tettes ellen folyamatban lévő eljárásban hallgatta ki. A tanúk figyelmeztetése mindenben megfelelt az eljárási törvény előírásainak. Tényként rögzíthető az is, hogy e vallomásokban a tanúk önmagukra nézve terhelő vallomást nem tettek mert, bár mindketten elmondták, hogy a vádlott részükre pénzt ajánlott fel a szavazatukért, azonban a szavazatát nem ettől tette függővé, míg - vallomása- nem is a kért személyre adta le szavazatát. Ilyen módon a bizonyíték felhasználhatóságát érintő védelmi álláspont nem alapos.

[16] A felmentésre irányuló fellebbezés nem alapos.

[17] Az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást a minimálisan szükséges körben lefolytatta, a vádlott védekezését a tanúk vallomásaival egybevetette, valamint megvizsgálta az eljárás során keletkezett egyéb bizonyítékokat is. Az ítéltábla a részben osztotta a -..... tanú bírósági kihallgatásának elmaradására hivatkozó védelmi aggályokat, mivel valóban nem szerencsés egy ilyen fontos terhelő bizonyíték közvetlen megvizsgálásának elmulasztása a bírósági eljárás során, ugyanakkor ennek elmaradása nem vezethetett még csak részbeni megalapozatlanság megállapításához sem, mivel az egyéb- akár közvetlen akár közvetett bizonyítékok alapján- az elsőfokú bíróság a tényállást kellőképpen felderítette, azt hiánytalanul állapította meg, mely összhangban volt a bizonyítást érintő iratok tartalmával, és abban a helytelen következtetés sem volt tettenérhető.

[18] tanú mindvégig terhelő vallomást tett a vádlottra, a vallomásában rejlő kisebb – a védelem által hivatkozott – ellentmondás nem eredményezheti szavahihetőségének megkérdőjelezését. E vallomás a lényegét illetően – pénz felajánlása szavazatért cserébe – mindvégig egybehangzó volt.

[19] Mellőzte az ítéltábla a bizonyítékok köréből tanú vallomásának értékelését, hiszen az első fokon eljáró bíróság maga is megállapította, hogy ezen tanú kihallgatását, bár erre irányuló indítvány volt az ügyészség és a védelem részéről is, de mégsem tartotta indokoltnak, mert a tanú a „bírósági eljárásban nem jelenne meg”.

A bírósági eljárásban a tanú korábbi vallomásainak ismertetése vagy felolvasása azonban kötött szabályok szerint történhetett a Be. 527. § alapján. A bíróság ténymegállapító tevékenysége nem a nyomozás során rögzített vallomások mechanikus ismertetéséből áll, hanem az önálló és csak kivételesen mellőzhető a közvetlenség elve mentén a tanú kihallgatása és a bírói meggyőződés ily módon történő kialakítása (Be. 167. § (4) bekezdés).

Abban az esetben, ha a tanú nem jelenik meg, akkor a bíróságnak lehetősége van a Be. 116. § (1) bekezdés b) pontja alapján a tanú elővezetését elrendelni, vagy őt rendbírósággal súlytani. Ezen szabályok a Be. XIX. Fejezete alapján az eljárási cselekményen történő jelenlét biztosítását szolgálják. A másodfokú eljárásban a bizonyítás felvételét az tette elkerülhetővé, hogy közvetve tanú is vallomást tett abban a körben, amiről is tanúként kérte idézni az ügyészség.

[20] A további hangfelvételek tekintetében ugyancsak osztotta az ítéltábla azt a védői álláspontot, mely szerint az ítélet [19] pontjában írottak mellőzendők. Ennek az oka az, hogy az elsőfokú bíróság a vádiratban írottakon túli megállapításokat is tett.

[21] Összességében a törvényszék mérlegelő tevékenysége megfelelő, az általa megállapított tényállás bizonyítékbeli alapja megvan, ezért a felmentésre irányuló fellebbezés eredményre nem vezethetett.

[22] A megalapozott tényállásból okszerűen következtetett a törvényszék vádlott bűnösségére és cselekményének jogi minősítése is alapvetően törvényes. A fellebbviteli főügyészség indítványa a cselekmény rendbeliségére vonatkozóan alapos.

[23] Az elsőfokú bíróság az ítélet [23] pontjában helyesen hivatkozott a BH.2017.109. számú jogesetben testet öltött azon bírói gyakorlatra, mely szerint a cselekmény mindig annyi rendbeli, ahány egyéni jelölt esetében eltérítik vagy meghamisítják a választói akaratot. A cselekményt ennek ellenére 1 rendbelinek minősítette, holott a bírói gyakorlat szerint a bűncselekményt jelöltenként kell megállapítani, mivel az elkövetési magatartás is a jelöltekhez kötődik. A megalapozott tényállásban a törvényszék is rögzítette, hogy a vádlott felhívása polgármesterjelöltre és képviselőjelöltre egyaránt vonatkozott.

[24] A fentiekre figyelemmel az ítéltábla a minősítést akként helyesbítette, hogy a vádlott terhére megállapított választás rendje elleni büntett [Btk.350.§ (1) bekezdés e) pont] 2 rendbelinek minősül.

[25] Emiatt ítéltábla a törvényszék által megállapított büntetést halmazati büntetésként tekinti kiszabottnak, mely szankció megváltoztatásának kellő indoka nem volt.

[26] A rendbeliség megállapítása a kiszabott büntetés súlyosításának irányába mutathat, azonban a súlyosítási tilalom folytán ez fel sem merülhetett. Az ítéltábla az elsőfokú bíróság által megállapított büntetés mértékét nem látta kirívóan eltúlzottnak sem, az a büntetéskiszabási elveknek mindenben megfelel, ezért nem volt kellő ok annak mérséklésére.

[27] A törvényszék ítéletének egyéb rendelkezései, így a próbaidő meghatározása, a végrehajtási fokozat megállapítása, a pártfogó felügyelet megállapítása, illetve a feltételes szabadság megállapítására vonatkozó rendelkezések is törvényesek, ezért az ítéltábla a felülbírált ítéletet kizárólag a minősítést pontosítása érdekében a Be. 604. § (1) bekezdés b) pontja, illetve a Be. 606. § (1) bekezdése alapján megváltoztatta, míg az egyéb törvénynek megfelelő rendelkezéseit a Be. 604. § (1) bekezdés a) pontja, illetve 605. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

[28] Figyelemmel arra, hogy az ítéltábla kizárólag a minősítést pontosította, így a bűnösség kérdésében eltérő döntést nem hozott, ezért a határozata ellen a Be. 615. § (5) bekezdése alapján fellebbezésnek helye nincs.

Debrecen, 2021. szeptember 27.

Dr. Elek Balázs sk. a tanács elnöke, Dr. Toma Attila sk. előadó bíró, Dr. Gömöri Olivér sk. bíró

Záradék: A Debreceni Törvényszék 24.B.112/2021/15.sz. ítélete a másodfokú határozatban írt változtatással a mai napon jogerőre emelkedett.

Debrecen, 2021. szeptember 27.

Debreceni Ítéltábla
2.Bf.340/2021/5/IV.

6

Dr. Elek Balázs sk.
a tanács elnöke